

POZOROVÁNÍ RYBÁKA BAHENNÍHO, *Chlidonias hybrida* (Pall.)
- PO STO LÉTECH OPĚT NA PARDUBICKU

BEOBACHTUNG
DER WEISSBARTSEESCHWALBE, *Chlidonias hybrida* (Pall.)
- NACH HUNDERT JAHREN WIEDER IM PARDUBITZER GEBIET

Ladislav Štancl, Helga Štanclová

Pozorování tohoto rybáka v tomto století v Čechách chybí. Všechna zveřejněná pozorování z této doby pocházejí z Moravy a nebo ze Slovenska. Doloženo je však hnízdění v Čechách u Hluboké v roce 1882, které je citováno mnoha autory a přejímáno z jedné práce do druhé (HUDEC et al. 1977, SEDLÁČEK et al. 1988, ŠTASTNÝ et al. 1987). Další zprávy z českých zemí jsou až z roku 1959 od Hodonína (ŠTASTNÝ et al. l.c., HUDEC l.c.) a pravděpodobné hnízdění v roce 1975 u Dačic (ŠTASTNÝ et al. l.c.). Absence tohoto druhu v Čechách je přičítána pravděpodobnému přehlédnutí protahujících ptáků a možná záměna s rybákem obecným (*Sterna hirundo*). V Červené knize ČSFR je zařazen do skupiny 4. R, jako druh s malou, často lokální a početně velmi omezenou populací (SEDLÁČEK et al. l.c.).

Fričovu (1883) zprávu, podle které ho lesník Ostádal našel hnízdicího na lokalitě "Na písku" u Pardubic, kde měl být pozorován a uloven, uvádí Musílek (1946) jako nedoloženou pouze pod čarou. Proto je respektována také málo autory a mimo Musíla ji uvádí pouze Hudec (l.c.) a Štancl, Štanclová (1986, 1987).

Jistě stojí proto za zmínku naše pozorování, které jsme učinili dne 6.9.1989, kdy jsme 1 ex. zastihli na rybníku Černý Nadýmač u Habřiny Vlčí, nedaleko Přelouče. Při našem příjezdu k rybníku bylo slunečné počasí a tohoto rybáka jsme mohli pozorovat ze vzdálenosti 70 m a blíže. Chvilí seděl na větvi vyčnívající z vody, občas se proletěl a vykoupal. Zdržel se zde po celou dobu našeho pozorování, takže jsme si ho mohli dobře prohlédnout a i určit. Zprvu jsme ho, při běžném pohledu, pokládali za rybáka obecného, ale podle celkové menší velikosti a dalších běžných znaků, především podle tmavých nohou, které se z větší vzdálenosti jevily jako černé, jsme ho určili jako rybáka bahenního adult. v šatě klidu.

SOUHRN

Rybák bahenní (*Chlidonias hybrida*) hnízdil s největší pravděpodobností u Pardubic před rokem 1870. Od té doby zde ne-

byl vůbec pozorován. Jediný ad. ex. v šatě klidu jsme dne 6.9.1989 zastihli na rybníku Černý Nadýmač u Habřiny Vlčí, poblíž Přelouče.

ZUSAMMENFASSUNG

Mit höchster Wahrscheinlichkeit brütete die Weissbartseeschwalbe (*Chlidonias hybrida*) vor dem Jahre 1870 im Gebiet Pardubice. Von dieser Zeit an wurde sie hier nicht wieder beobachtet. Erst am 6.9.1989 haben wir ein ad. Ex. im Ruhekleid am Teiche Černý Nadýmač bei Habřina Vlčí, unweit von Přelouč, angetroffen.

LITERATURA

- Frič, A., 1883: Die Wirbelthierfauna Böhmens. Prag.
- Hudec, K. a spol., 1983: Fauna ČSSR. Ptáci II. Praha: 754 - 756.
- Musílek, J., 1946: Ptactvo Pardubicka. Pardubice: 158.
- Sedláček, K. a kol., 1988: Červená kniha 1: Ptáci. Praha: 101 - 102.
- Štancl, L., Štanclová, H., 1986: Dlouhodobé změny ve složení a hustotě osídlení ptactva Bohdanečské kotliny a širšího okolí. Zprávy MOS 44: 54
- Štancl, L., Štanclová, H., 1987: Ptactvo Pardubicka II. Bohdanečsko. Pardubice: 64.
- Šťastný, K., Randík, A., Hudec, K., 1987: Atlas hnízdního rozšíření ptáků v ČSSR 1973/77. Praha: 186 - 187.

Adresa autorů:

Ladislav a Helga Štanclovi, 533 43 Rohovládova Bělá 43